

Posebej pomembno!

Če imamo vrt, jeseni pustimo na brajdah nekaj grozdja in na drevesih sadja za ptice (obiskali ga bodo kosi, lahko pa celo brinovke in carar).

Ptice pevke lahko na krmilnici lovi tudi skobec. Plenjenje je izjemnega pomena za naravno selekcijo, zato skobca ne preganjamo.

Ptice lahko hranimo tudi tako, da sadimo »plodonosne« vrste grmovnic in dreves kot so: šipek, robida, malina, črni trn, glog, mokovec, brek, skorš, navadna krhlika, črni bezeg, rdeči in rumeni dren, jerebika, dobrovita, bršljan, divja trta... To je tudi najprimernejši način hranjenja ptic.

Črni trn (*Prunus spinosa*)

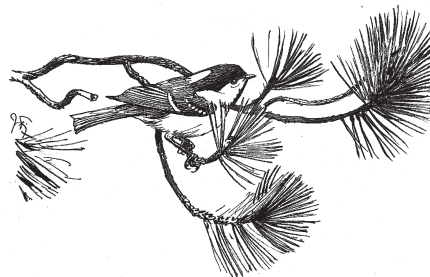
Literatura: Bezzel, E., A. Ehlers, H. Leisering, A. Meaford, M. Neumeier, W. Nitsche, R. Podloucky, J. Heichhof, K. Richarz & A. Schulze (1988): Werkbuch Naturschutz. Stuttgart, Kosmos.

Če imate dodatna vprašanja v zvezi s hranjenjem ptic, pokličite na DOPPS, tel. **01 544 12 30** ali nam pišite na **p.p. 2722, 1001 Ljubljana, dopps@dopps-drustvo.si**

DOPPS BirdLife Slovenia je nevladna naravovarstvena organizacija, ki deluje v Sloveniji od leta 1979. Naš glavni namen je varovanje ptic in njihovih bivališč. Smo partnerji svetovne zveze za varstvo ptic BirdLife International. Delujemo v javnem interesu varstva narave v Sloveniji.

Besedilo: Damijan Denac, Tomaž Mihelič
Priprava za tisk: Damijan Denac

Izdal: DOPPS BirdLife Slovenia, Ljubljana, januar 2003

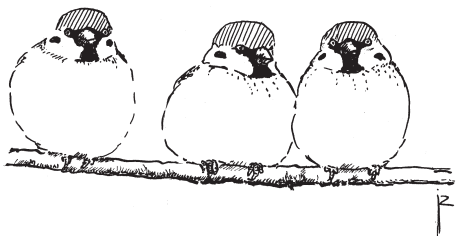
HHRANJENJE PTIC POZIMI

Skupaj za ptice in ljudi

Pozimi se nekatere vrste ptic premaknejo bližje človekovim naseljem. Če jim v okolici svojega doma nastavimo hrano, jih lahko opazujemo ure in ure in se o njih marsikaj naučimo. Upoštevajoč strokovno stališče hranjenje ptic nima posebnega pomena za njihovo ohranjanje. Ne smemo pa zanemariti pedagoške in izobraževalne vrednosti tega početja. Posebej otrokom je hranjenje ptic in opazovanje ob krmilnici lahko eden prvih korakov pri razvijanju vrednot ohranjanja narave. Zato na DOPPS-u hranjenje ptic ob upoštevanju sledečih napotkov priporočamo.

Kakšna naj bo krmilnica in kam jo postavimo?

- Izdelana naj bo iz lesa, ima naj streho; ploskev, kamor nastavljamo hrano, naj ima 3 cm visok rob in tloris velik vsaj 30 × 40 cm. Hrana naj bo dostopna z vseh strani.
- Namestimo jo na vrt, teraso, balkon, lahko tudi v park ali na rob gozda. Postavimo jo tako, da lahko ptice ob njej opazujemo.
- Nameščena naj bo v bližini kritja, ki ga pticam predstavljajo krošnje dreves oz. grmov, da se lahko krmilnici postopno približajo, vendar ne preblizu (vsaj 2 m oddaljena), da jih ne morejo presenetiti plenilci (mačka).
- Visi lahko na žici ali je nameščena na kolu (visokem cca. 1,5 m), pazimo le, da je čvrsto pritrjena.

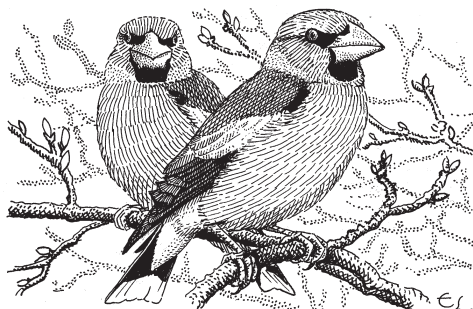
- Vedno imejmo tudi talno krmišče, saj se nekatere vrste hranijo le na tleh. To naj bo bolj na odprtem, da lahko ptice opazijo približujočega se plenilca. Priporočljivo je, da ima strehico, ki zaščiti hrano pred snegom, dežjem in vetrom.

- Če opazujemo skozi okno, se premikajmo brez sunkovitih gibov, da ptic ne plašimo. Na okno nalepimo nalepko ali kaj narišemo, da preprečimo zaletavanje ptic v šipo.

Kako hranimo?

- Hraniti lahko začnemo že pozno jeseni, vsekakor pa, ko je v naravi sklenjena snežna odeja in so nočne temperature okrog -5°C. Hranimo redno vsak dan do večje trajnejše otoplitve.
- Krmilnico moramo redno kontrolirati in čistiti, saj se v njej naberejo ostanki hrane (lupine semen ...) in iztrebki, ki so lahko vzrok boleznim (salmonela) in poginu ptic.

S čim hranimo?

- Z ostanki hrane ptic ne hranimo, posebej ne s hrano, ki je bila soljena in kuhana.
- Za znojede ptice (ščinkavec, čížek, dlesk, poljski, domači vrabec, velika sinica, plavček, brglez, veliki detel, turška grlica...) je najlažje kupiti že pripravljeno hrano. To je lahko mešanica sončničnih semen, prosa in semen konoplje, lahko pa so le sončnična semena.
- Pticam lahko nastavimo tudi bukov žir, ki smo ga nabrali jeseni ali bučna semena. Velikemu detlu lahko nastavimo cele orehe in lešnike. Najbolje je, če jih postavimo kar na tla ob drevesu.
- Talna mešanica naj vsebuje tretjino konopljinih semen, tretjino sončničnih semen in tretjino mešanice ovs, pšenice in prosa. Idealnega recepta ni. Kmalu boste videli katera hrana ostaja, zato te ne uporabljajte več oz. zmanjšajte količino.
- Kosu in taščici nastavimo sadje (jabolka), ovsene kosmiče ali rozine. Te vrste imajo tudi zelo rade plodove jerebika, rumenega drena, črnega trna, gloga, mokovca, ki jih lahko jeseni nabereemo in posušimo.